

Uvodno izlaganje

Kada razmatramo sa etiološkog aspekta maloletničku delinkvenciju kao socijalnu pojavu onda moramo sagledati neke društvene faktore (socijalne činioce) koji su sa njom povezani (prema dokazanom, ili pretpostavljenom kauzalitetu) i koji su eventualno njeni uzroci ili uslovi.

1) Porodica i porodični status su socijalni faktori koji ce često pominje u vezi sa maloletničkom delinkvencijom. Kako je porodična sredina od primarnog socijalno-psihološkog značaja za proces socijalizacije mlade ličnosti, može se opravdano dovoditi u vezu pojava negativnog ili delinkventnog ponašanja kod dece i maloletnika sa negativnim ili lošim uslovima života u mikro-socijalnoj sredini koja je prva i najvažnija „društvena stepenica“ u formiranju i uobličavanju emocionalnih, intelektualnih i voljnih komponenti mlađe ličnosti. Za porodicu se ističe i da predstavlja najvažniji faktor socijalizacije, posebno u periodu detinjstva. Maloletnička i dečja delinkvencija se mogu posmatrati i kao najteži oblik vaspitne zapanjenosti. A, vaspitna zapanjenost je stanje insuficijencije vaspitanja, često i uz primenu pogrešnih metoda vaspitanja, usled toga što roditelji ili staratelji zanemaruju vaspitanje svog deteta - to se stanje ispoljava na taj način što zapanjeno dete psihički zaostaje za svojim vršnjacima, pokazuje znake nezrelosti i ne obraća pažnju na svoju užu sredinu na i na društvo uopšte. Takođe, deca i maloletnici koji žive u nesređenim porodičnim uslovima koji generišu psihičke ili psihosocijalne poremećaje, depresiju, anksioznost, napetost, i sl., veoma su podložni devijantnom ponašanju. Porodično stanje se u mnogim radovima označava kao jedan od ključnih kriminogenih faktora. Negativni uslovi u porodici no pravilu generišu raznovrsne psihičke i psihosocijalne poremećaje kod dece. Tako X. von Hentig navodi: „Često porodica nije pristanište u kome se odmaraju duh u telu, već leglo nemira u kome cvetaju sukobi u emocionalne napetosti.“ Porodica se kao značaj faktor spominje u teorijama koje nisu zasnovane na (mikro)socijalnom pristupu, već suprotno, na faktoru nasleđivanja određenih kriminalnih predispozicija, na su tako mnoga istraživanja bila posvećena proučavanju tzv. „kriminalnih porodica“, za koje su delinkvencija ili drugo „asocijalno ponašanje“ tipični iz generacije u generaciju.

Odnos sela i grada-stepen urbanizacije i preovladavajući način života u određenim socijalnim sredinama se u mnogim radovima navode kao potencijalni kriminogeni faktori. Već su odavno razne studije pokazale da se veći broj krivičnih dela maloletnika i dece javlja u gradu nego na selu. Izvore treba tražiti, pored ostalog u tri glavna faktora:

- a) Seoski način života se odlikuje postojanjem manje iskušenja koja bi delovala na decu i omladinu kao podsticaji na vršenje krivičnih dela;
- b) Gradska sredina generiše visok stepen anonimnosti, na je stoga u urbanim uslovima mnogo lakše pobeći, sakriti se, ili prikriti krivično delo;
- c) Diferencijacija prema finansijsko-ekonomskoj moći je, no pravilu nešto manja u selu nego u gradu, a čini ce da je upravo materijalna nejednakost a ne siromaštvo samo po sebi, jedan od bitnih eksternih, direktnih ili indirektnih podsticaja, koji mlađe upućuje ka delinkventnom ponašanju. Pored toga, još je odavno uočeno da određena urbana područja direktno prouzrokuju evidentne kriminogene uticaje, kroz reflektovanje razlika u društvenim vrednostima, normama i stavovima kojima su deca i mlađi izloženi. Tako K.R. Šo i H.D. Mekej navode da postoji direktna zavisnost između uslova u lokalnim zajednicama američkih gradova i različitih stopa zastupljenosti delinkvenata (u populaciji), tako da zajednice sa visokim stopama imaju socijalne i ekonomske karakteristike koje ih razlikuju od zajednica sa niskim stopama, pri čemu delinkvencija - posebno grupna delinkvencija koja odnosi prevagu nad svim službeno zabeleženim prestupima, načinjenim od strane dečaka i mlađih ljudi - ima svoje korene u dinamičnom životu zajednice.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com